

การพัฒนาการบริหารของเทศบาลตำบลกับการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น:

กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

Development of Administration of Subdistrict Municipalities for
Administration of Development for Quality of Life Based on
Sports' Promotion Standards of Local Government Organizations:

A Case Study of Samut Sakhon Province

สุดเฉลิม ศัสตราพฤกษ์*

Soodchalerm Sattrapruek*

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสมุทรสาคร จ. สมุทรสาคร 74000
Group of Social Science, Faculty of Liberal Arts, Thailand National Sports University Samut Sakhon Campus,
Samut Sakhon 74000, Thailand

*Corresponding author: Email: aj.soodchalerm@gmail.com

(Received: December 11, 2020; Accepted: March 11, 2021)

Abstract: The purposes of this research was to study the level of development of administration, the administration of development for quality of life based on sports' promotion standards of local government organizations as well as the development of administration factors affecting the administration of development for quality of life based on sports' promotion standards of local government organizations. The target group for the descriptive and explanatory study consisted of 81 officials from subdistrict municipalities in Samut Sakhon province. Data was collected using questionnaires and the data analysis was conducted by using percentage, arithmetic mean, standard deviation, regression and content analysis. The main findings were 1) the level of development of administration was rated as 'high'; 2) the level of the administration of development for quality of life based on sports' promotion standards of local government organizations was rated as 'low' while the components of sports' equipment and buildings, facilities and the activities were assessed as 'moderate'; and 3) regarding the development of administration factors, both the administration system factors and the personal internal factors were found to have no effect on the administration of development for quality of life based on the sports' promotion standards of local government organizations.

Keywords: Development administration, quality of life, sports' promotion standards of local government organizations

บทคัดย่อ: การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาการบริหารกับการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนปัจจัยการพัฒนาการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาแบบเชิงพรรณนาและอรรถาธิบาย รวมจำนวน 81 คน จากข้าราชการส่วนท้องถิ่นฝ่ายประจำของเทศบาลตำบลที่เป็นกรณีศึกษา รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สมการถดถอย และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1) การพัฒนาการบริหารอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อย โดยองค์ประกอบด้านอุปกรณ์กีฬาอาคารและสถานที่ และด้านการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) ในส่วนของปัจจัยการพัฒนาการบริหาร ได้แก่ ปัจจัยระบบการบริหารกับปัจจัยภายในตัวบุคคลไม่ส่งผลต่อการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำสำคัญ: การบริหารการพัฒนา คุณภาพชีวิต มาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำนำ

การพัฒนานั้นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในความพยายามนำมาเป็นจุดเน้นของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะต้องมองถึงภาพรวมทั้งในเรื่องของความเสมอภาค เสรีภาพ และคุณค่าต่างๆ สำหรับประชาชนส่วนใหญ่ที่เข้ามาจัดการหรือควบคุมทรัพยากรของสังคม เพราะการคิดค้นนวัตกรรมต้องใช้ความสามารถของบุคคลที่หลากหลายหากจะอาศัยบุคคลเดี่ยวนั้นย่อมกระทำไม่ได้ ด้วยความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกันจึงจะสามารถสร้างสรรค์ประดิษฐ์ให้เกิดเป็น สิ่งอำนวยความสะดวกในปัจจุบันอย่างมากมาย เนื่องจากทุกวันนี้ความรู้ย่อมมีวันหมดอายุ (expire date) ประกอบกับสถานการณ์ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วหากไม่มีการบูรณาการความคิดสร้างสรรค์ของสิ่งใหม่ก็จะไม่ทำให้เกิดการพัฒนาและไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองปัจจุบันได้ แต่ผลลัพธ์ทั้งหมดนั้นเป็นเป้าหมายการดำรงชีวิตของมนุษย์หรือไม่ (Duhigg, 2012; Sattrapruak, 2015) ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐนั้นนับวันยิ่งจะมีความสำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านอื่นที่มีส่วนทำลายสุขภาพของมนุษย์มากขึ้น เพื่อให้เกิดความสุขและศักยภาพจากการทำงานของมนุษย์ที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาทางสังคมแล้ว (Netz *et al.*, 2007) รัฐซึ่งมีหน้าที่ในการ

ให้บริการสาธารณะด้านสาธารณสุขโดยรัฐบาลในฐานะผู้กำหนดนโยบายและส่วนราชการที่ต้องนำนโยบายไปปฏิบัติให้สำเร็จจึงต้องมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชนเข้าใจความต้องการพื้นฐานทางด้านสาธารณสุข จึงได้มีการถ่ายโอนในหลายภารกิจเป็นผู้ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะเป็นไปอย่างเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ และลักษณะการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันไปบนท้องถิ่น ควรมีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ประชาชนมีสุขภาพดี ถึงแม้จะมีระบบการรักษาพยาบาลที่ทั่วถึงแล้วแต่ยังเป็นการดำเนินการที่ปลายเหตุ ทั้งนี้หากสามารถส่งเสริมให้มีสุขภาพที่ดีจากตนเองด้วยการบริโภค และการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอก็จะทำให้รับมือกับความเครียดได้ดีขึ้น การสูบบุหรี่ หรือบริโภคคาเฟอีนและแอลกอฮอล์น้อยลง บริโภคอาหารที่มีประโยชน์มากขึ้น เป็นต้น (Oaten and Cheng, 2006) ประเทศสิงคโปร์มีนโยบายเพื่อรณรงค์ให้ประชากรสิงคโปร์มีสุขภาพที่ดีผ่านโครงการนับจำนวนก้าวเดิน (national steps challenge) เพราะถ้าหากมีจำนวนก้าวที่เดินได้เหมาะสมในวันหนึ่งก็จะสามารถสร้างเสริมสุขภาพที่ดีได้ ซึ่งอาจจะลดภาระในการจัดสรรงบประมาณด้านสาธารณสุขได้ ในส่วนของจังหวัดสมุทรสาครมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เป็นเมืองประมง เป็นฐาน

การผลิตที่สำคัญ มีโรงงานจำนวนมาก แต่ขาดการพัฒนาที่ดี ประชาชนยังยากจน มีคุณภาพชีวิตยังไม่ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพ เนื่องจากการเป็นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม และขาดแคลนสถานที่ในการออกกำลังกาย ในการพัฒนาด้านสาธารณสุขของประเทศไทยนโยบายที่ได้รับความนิยมคือ 30 บาทรักษาทุกโรค แต่ในทางกลับกันถ้าหากไม่เป็นโรคก็ไม่ต้องรักษา ดังนั้นจะวางแนวทางในการป้องกันได้อย่างไรเป็นความท้าทายการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องดำเนินการกำหนดภารกิจด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมเป็นยุทธศาสตร์ โดยการทำโครงการเฉพาะด้าน (Nateprasittipom, 2018) ทั้งนี้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้กำหนดแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติเพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนกิจกรรมการส่งเสริมด้านกีฬาซึ่งได้ถ่ายโอนภารกิจงานส่งเสริมกีฬาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องโดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานหลักในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการบริหารจัดการบริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จึงต้องให้ความสำคัญของการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานและการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Millet, 1954) เพื่อให้ประชาชนไม่ว่าจะอาศัยอยู่ที่ใดในประเทศจะต้องได้รับการบริการสาธารณะที่มีคุณภาพโดยเท่าเทียมกันจึงจัดทำมาตรฐานส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากกีฬามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งในด้านการเสริมสร้างสุขภาพพลานามัยให้แข็งแรงและจิตใจที่แจ่มใส นับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่เอื้ออำนวยให้ประชาชนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การพัฒนาคนในชาติให้มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่

ต่อตนเองและประเทศชาติ ต้องอาศัยการกีฬาเป็นสิ่งสำคัญ การกีฬาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมโดยถ้วนหน้า

อุปกรณ์และวิธีการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (questionnaire) สร้างขึ้นโดยอาศัยเอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากนั้นจึงออกแบบเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย แล้วแปลงเป็นคำถามปลายปิด (close-ended question) และคำถามปลายเปิด (open-ended question) ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาในส่วนของระดับการพัฒนาการบริหารกับการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพัฒนาการบริหารของเทศบาลตำบลซึ่งประกอบไปด้วย 1) ปัจจัยระบบบริหาร ได้แก่ การมีส่วนร่วม ความเสมอภาค การกำหนดข้อตกลง การเอาใจใส่ และความประหยัด 2) ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความตระหนัก ความคิดสร้างสรรค์ และความโปร่งใส (Sattapruuek, 2016) รวมถึงมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา และสวนสุขภาพ ด้านอุปกรณ์กีฬาอาคารและสถานที่ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการและด้านการจัดกิจกรรม เพื่อใช้สอบถามกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ของเทศบาลตำบลที่เป็นกรณีศึกษา ปี พ.ศ. 2560 – 2561 และกำหนดให้เทศบาลตำบลในจังหวัดสมุทรสาครเป็นหน่วยการวิเคราะห์ เนื่องจากเทศบาลตำบลเป็นรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสภาพการบริหารความเป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงโดยให้เทศบาลตำบลบางหญ้าแพรกเป็นตัวแทนในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาครจำนวน 33 คน เทศบาลตำบลดอนไก่ดีเป็นตัวแทนในพื้นที่อำเภอกะทู้จำนวน 26 คน และเทศบาลตำบลบ้านแพ้วเป็นตัวแทนในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้วจำนวน 22

คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 81 คน ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบเครื่องมือในการวิจัยโดยการหาความเที่ยงตรง (validity) และทดสอบก่อนปฏิบัติงานจริง (pre-test) จำนวน 30 ชุด มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการพัฒนาการบริหารของเทศบาลตำบลประกอบด้วย ปัจจัยระบบการบริหาร ได้แก่ การมีส่วนร่วม ความเสมอภาค การกำหนดข้อตกลง การเอาใจใส่ และความประหยัด รวมจำนวน 25 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.960 และปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความตระหนักรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความโปร่งใส รวมจำนวน 15 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.841 ในส่วนของแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 25 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.977

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) จัดเตรียมแบบสอบถาม 2) ทำการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และ 3) รวบรวมและตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อ

ได้รับแบบสอบถามคืนมาครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการลงรหัสในแบบสอบถามเปลี่ยนข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาเป็นตัวเลขและทำการประมวลผลข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งได้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) สถิติพรรณนา (descriptive statistics) สำหรับการอธิบายข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และอธิบายข้อมูลตัวแปรระดับการพัฒนาการบริหารและระดับการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลตำบล 2) สถิติอนุมาน (inferential statistics) ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อที่จะทดสอบและทำนายพยากรณ์โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอย (regression analysis) และ 3) การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสรุปและอภิปรายผลการศึกษาโดยสามารถตั้งสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{1i} + \beta_2 X_{2i} + \epsilon_i$$

เมื่อกำหนดให้

i = จำนวนประชากร

X_{1i} = ปัจจัยระบบการบริหาร

X_{2i} = ปัจจัยส่วนบุคคล

Y = มาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

$\beta_0, \beta_1, \beta_2$ = ค่าพารามิเตอร์

ϵ_i = ค่าความคลาดเคลื่อน

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ระดับการพัฒนาการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มปัจจัยพบว่า ปัจจัยภายในตัวบุคคลอยู่ในระดับที่มากเช่นเดียวกับปัจจัยระบบการบริหาร ให้

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{x} = 3.81$ และ 3.85) ในส่วนขององค์ประกอบปัจจัยระบบการบริหารพบว่าการกำหนดข้อตกลงให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.90$) และปัจจัยภายในตัวบุคคลพบว่า ความตระหนักรู้ให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.04$) (Table 1)

Table 1. The level of development of administration of subdistrict municipalities

Development of administration	($\bar{x}$)	(S.D.)	Factor levels
Administration system factors			
1. Agreement	3.90	0.63	High
2. Economy	3.86	0.61	High
3. Carefulness	3.81	0.59	High
4. Participation	3.78	0.80	High
5. Equality	3.71	0.65	High
Average total	3.81	0.57	High
Personal internal factors			
1. Awareness	4.04	0.56	High
2. Transparence	3.92	0.56	High
3. Creativity	3.58	0.44	High
Average total	3.85	0.44	High
Average factor total	3.83	0.46	High

ส่วนที่ 2 ระดับการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานส่งเสริมด้านกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า การบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานส่งเสริมกีฬาของเทศบาลตำบลโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}$ = 2.60) โดยมาตรฐานส่งเสริมกีฬาด้านอุปกรณ์กีฬา

อาคารและสถานที่ และด้านการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 2.72 และ 2.67) และมาตรฐานส่งเสริมกีฬาด้านบุคลากร ด้านสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬาและสวนสุขภาพ และด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}$ = 2.59, 2.56 และ 2.48) (Table 2)

Table 2. The level of administration of development for quality of life based on sports' promotion standards of local government organizations

Sports' promotion standards of local government organizations	($\bar{x}$)	(S.D.)	Meaning
1. Sports equipment and buildings	2.72	0.83	Moderate
2. Sports facilities and the activities	2.67	1.06	Moderate
3. Sports personal	2.59	0.83	Low
4. Venues, stadiums and health park	2.56	0.81	Low
5. Administration	2.48	0.82	Low
Average total	2.60	0.79	Low

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบริหารของเทศบาลตำบลกับการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจของการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถอธิบายได้ว่าการพัฒนาการบริหารของเทศบาลตำบลที่เป็นกรณีศึกษา ได้แก่ ปัจจัยระบบการบริหารและปัจจัยภายในตัวบุคคลมี

ความสัมพันธ์กับการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน้อยมาก ซึ่งตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความผันแปรของมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เพียงร้อยละ 4.2 % อาจกล่าวได้ว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน (Table 3 and Table 4)

Table 3. Decision coefficient of multiple regression analysis in the development of administration

Model	R	R square	Adjusted R square	Std. error of the estimate
1	0.204 ^a	0.042	0.017	0.77986

^a Predictor: Administration system factors and Personal internal factors

Dependent variable: Sports' promotion standards of local government organizations

Table 4. The result in regression coefficients and analysis of explanatory power between explanatory and dependent variables. (Development of administration of subdistrict municipalities for the administration of development for quality of life based on the sports' promotion standards of local government organizations)

Factors	Unstandardized coefficients		Standardized coefficients	t	Sig.
	B	Std. error	Beta		
Constant	3.094	0.775		3.990	0.000
Administration system	0.330	0.202	0.241	1.636	0.354 ^{ns}
Personal internal	0.455	0.264	0.254	1.720	0.526 ^{ns}

^{ns}Not statistically significant

วิจารณ์

การพัฒนาการบริหารของเทศบาลตำบลที่เป็นกรณีศึกษาพบว่าปัจจัยระบบการบริหารและปัจจัยภายในตัวบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตามระดับปัจจัยภายในตัวบุคคลซึ่งประกอบด้วย ความตระหนัก ความโปร่งใสและความคิดสร้างสรรค์ที่ให้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เช่นเดียวกับปัจจัยระบบการบริหารซึ่งประกอบด้วย การกำหนดข้อตกลง ความประหยัด การเอาใจใส่ การมีส่วนร่วม และความเสมอภาคที่เป็นองค์ประกอบของการพัฒนาการบริหารซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chantani (2014) ที่ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรีพบว่า ปัจจัยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี และปัจจัยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักสำนึกรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่าและหลักคุณธรรม ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักนิติธรรม ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงสุด โดยปัจจัยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักคุณธรรม ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่ำสุด และปัจจัยทั้ง 6 ด้านสามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี ได้ร้อยละ 92.20 สอดคล้องกับ Srimuang (2014) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชรพบว่า ด้านการมุ่งทรัพยากรบุคคล มีการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากร โดยมีการส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการศึกษา การอบรม นำความรู้และทักษะมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการธำรงรักษาบุคลากรให้อยู่ปฏิบัติงาน และด้านการจัดกระบวนการมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานที่เอื้อต่อการที่บรรลุเป้าหมาย มีการกระจายอำนาจ การมอบอำนาจการตัดสินใจ และเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินโครงการกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับ Vesdapunt *et al.* (2016) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านการบริหารจัดการของผู้นำชุมชน จังหวัดปทุมธานี ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนพบว่าระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยรูปแบบการบริหาร คือ

การสนับสนุนระบบงาน ผู้นำให้ความสำคัญต่อระบบบริหารองค์ความรู้และวัฒนธรรมข้ามชาติ ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คือ ผู้นำให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์ การธำรงรักษา การพัฒนา และการคัดเลือก ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยทักษะผู้บริหารและบุคลากร คือ ผู้นำให้ความสำคัญต่อการตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงด้านความเชี่ยวชาญและภาวะผู้นำ ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยค่านิยมร่วม คือ ผู้นำให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมหลักธรรมาภิบาล และเป้าหมาย และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสมรรถนะในการบริหาร คือ ให้ความสำคัญต่อมนุษยสัมพันธ์ ภาพลักษณ์ภายใน การแสดงออกแรงจูงใจ ด้านบทบาททางสังคม ด้านความสามารถ จะเห็นได้ว่าปัจจัยการพัฒนาการบริหารที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษาอาจจะยังไม่ครอบคลุมครบทุกมิติในการพัฒนาการบริหารองค์กร และหากมีภารกิจเฉพาะเรื่องอาจจำเป็นต้องมีกฎหมาย แนวทางข้อปฏิบัติ มากำหนดเพื่อให้การดำเนินการพัฒนาสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายโดยอาศัยองค์ประกอบการบริหารที่แตกต่างกัน

ในส่วนของการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลที่เป็นกรณีศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในภาพรวมให้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ Rungsiwantana (2017) ได้ศึกษาเรื่องการจัดสนามกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า การจัดการสนามกีฬาประกอบด้วย มีการจัดการในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านจัดแผนพัฒนาสนามกีฬาท้องถิ่น และการจัดเกณฑ์การควบคุมการปฏิบัติงานสนามกีฬา และมีการจัดการในระดับต่ำ ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์และด้านโครงสร้างการปฏิบัติงาน และ Suwansri *et al.* (2018) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการสนามกีฬารวมชนระดับตำบลเพื่อพัฒนาสู่ความ

เป็นเลิศในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยพบว่า รูปแบบการจัดการสนามกีฬาชุมชนระดับตำบลพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 4 ด้านดังนี้ ด้านการวางแผนด้านการจัดองค์การ ด้านการขึ้นนำและด้านการควบคุม ทั้งนี้จากการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการสนามกีฬาชุมชนระดับตำบลพบว่า แต่ละด้านมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากทั้งด้านการวางแผน การจัดองค์การ การขึ้นนำและการควบคุม ทั้งนี้ Chittakasem and Peankisikun (2020) ได้ศึกษาการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนในอำเภอด่านซ้ายจังหวัดเลยโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมพบว่า กระบวนการส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชน มีขั้นตอนประกอบด้วย การค้นหาหัวหน้า การตั้งคณะทำงาน การสำรวจความต้องการของชุมชน การจัดทำโครงการ การพัฒนาสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และการพัฒนาอาสาสมัครผู้นำกีฬาเพื่อมวลชน และพบว่า การส่งเสริมกีฬาเพื่อมวลชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมใช้ทรัพยากรน้อย แต่ได้ผลลัพธ์สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ทั้งนี้การส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนนั้น จำเป็นต้องศึกษารายละเอียดและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากเทศบาลตำบลเป็นรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในระหว่างชุมชนเมืองกับชุมชนชนบทที่มีความท้าทายในการพัฒนาการบริหารเชิงโครงสร้างและการบริหารเพื่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้กับชุมชนท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งจากฐานรากและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการสาธารณะให้ตรงกับความต้องการของประชาชน ตามหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้อิสระกับท้องถิ่นที่มีความพร้อมก่อน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อย่างไรก็ตามจากผลการศึกษาคั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประสิทธิภาพในการพัฒนาการบริหารกับการบริหารเพื่อการพัฒนา ดังนี้ 1) เทศบาลตำบลยังเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเล็กที่ได้ยกรฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ยังมีข้อจำกัดหลายประการ โดยผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้สะท้อนสภาพปัญหาและอุปสรรคบางประการ เช่น งบประมาณมีไม่เพียงพอ ขาดแคลนบุคลากรและตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา การตีความขั้นตอนระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีความซับซ้อน ไม่มีสนามกีฬาและพื้นที่ออกกำลังกายมีจำนวนน้อยและประชาชนส่วนใหญ่ทำงานในภาคโรงงานอุตสาหกรรมทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมจึงควรมีแนวทางการพัฒนาโดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและส่งเสริมให้มีการจัดการแข่งขันกีฬา เพิ่มการจัดหาลานอเนกประสงค์และเครื่องออกกำลังกาย สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการหรือกิจกรรมด้านกีฬาและบรรจุเข้าแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านกีฬาอย่างต่อเนื่อง 2) การพัฒนาการบริหารของเทศบาลตำบลไม่มีความสัมพันธ์กับการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจเป็นผลมาจากการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่ยังไม่ครอบคลุมและรอบด้านเนื่องจากเป็นความสนใจของผู้วิจัยเอง อีกทั้งเทศบาลตำบลยังมีภารกิจตามบทบาทหน้าที่หลักในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอีกหลายด้าน หากจะศึกษาให้เห็นผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมอาจจะต้องพิจารณาจากการบริหารเพื่อพัฒนาด้านอื่นๆ หรือศึกษานโยบาย การวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้บรรจุโครงการส่งเสริมกีฬาตามมาตรฐานในด้านใดบ้าง เป็นต้น 3) การพัฒนาการบริหาร ได้แก่ ปัจจัยภายในตัวบุคคลซึ่งประกอบด้วย ความตระหนัก ความโปร่งใส และความคิดสร้างสรรค์ และปัจจัยระบบการบริหารซึ่งประกอบด้วย การกำหนดข้อตกลง ความประหยัด

การเอาใจใส่ การมีส่วนร่วม และความเสมอภาค เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาการบริหารของเทศบาลตำบล จึงควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เข้มข้น และให้เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อกำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ และ 4) ในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาจากภาคส่วนที่ได้รับการบริการจากการบริหารเพื่อพัฒนานั้นด้านนั้นๆรวมถึงการมีส่วนร่วมจากประชาชนในชุมชนท้องถิ่นที่ทำการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้านจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อการนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมบูรณ์

สรุป

การบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลที่เป็นกรณีศึกษาตามมาตรฐานการส่งเสริมกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควรเนื่องมาจากการบริหารการพัฒนาตามอำนาจหน้าที่ซึ่งมีภารกิจครอบคลุมหลายด้านในการพัฒนาท้องถิ่นรูปแบบต่างๆที่กฎหมายกำหนดให้ แต่ในการบริหารงบประมาณมีข้อจำกัดทำให้การส่งเสริมกีฬาดำเนินการได้ไม่เต็มที่ ดังนั้นจะต้องวิเคราะห์และประยุกต์บทบาทภารกิจด้านกีฬาให้สามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐานขึ้นอยู่กับศักยภาพและขนาดของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพิจารณาองค์ประกอบการพัฒนาการบริหารที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของแผนการพัฒนาท้องถิ่นด้านต่างๆที่ได้กำหนดไว้ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ได้รับทุนวิจัยเงินรายได้ของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2560 – 30 กันยายน พ.ศ. 2561) และขอขอบคุณข้าราชการ พนักงานเทศบาลตำบลที่เป็นกรณีศึกษาทุกตำแหน่งทุกท่านที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- Chantani, S. 2014. Factors of good governance management to public management quality award of local government in Saraburi province. Pathumthani University Academic Journal 6(2): 117-128. (in Thai)
- Chittakasem, M. and W. Peanksikum. 2020. Promoting of sport for people in Dan Sai district, Loei province by using the collaborative process. Research and Development Journal, Loei Rajabhat University 15(52): 73-82. (in Thai)
- Duhigg, C. 2012. The power of habit: Why we do what we do in life and business. Random House, NewYork. 371 p.
- Millet, J. D. 1954. Management in the Public Service: The guest for effective performance. McGraw-Hill, NewYork. 417 p.
- Nateprasittiporn, C. 2018. Strategic plans to enhance health, Sanitation and environmental potentials of local administrative organizations in Chiang Mai province toward ASEAN community. Journal of Community Development and Life Quality 6(3): 643-664. (in Thai)
- Netz, Y., R. Tomer, S. Axelrad, E. Argov and O. Inbar. 2007. The effect of a single aerobic training session on cognitive flexibility in late middle-aged adults. International Journal of Sports Medicine 28(1): 82-87.

- Oaten, M. and K.Cheng. 2006. Longitudinal gains in self-regulation from regular physical exercise. *British Journal of Health Psychology* 11(4):717-733.
- Rungsiwantana, K. 2017. Stadium management of the local administration in Thailand. *Journal of Arts Management* 1(1): 1-10. (in Thai)
- Satrapruek, S. and P. Bunchusuwan. 2015. Good Governance for Community Enterprise Management and Development. *Journal of Community Development and Life Quality* 3(3): 271-283. (in Thai)
- Satrapruek, S. 2016. “PEACEACT” for development of administration to sustainable equations. *Journal of Southern Technology* 9(2): 133-139. (in Thai)
- Srimuang, P. 2014. Strategy development for the management according to public sector management quality award of sub-district administrative organizations in KamphaengPhet province. *Journal of Education and Social Development* 10(1): 273-287. (in Thai)
- Suwansri, C., M. Donkwa and S. Pinagalong. 2018. The model of the management of community sports in the sub-district level in under to develop the organization to the excellent in the northeastern area of Thailand. *KKUResearch Journal* 18(2) : 16-31. (in Thai)
- Vesdapunt, K., C. Chavanich, W. Hadda, R. Sunson and A. Sriwanut. 2016. Managerial competency development of community leaders in PathumThani province for preparing to ASEAN community. *Journal of the Association of Researchers* 21(1): 49 -60. (in Thai).
-